

KRONIKA GODZIENNA

Wychodzi codziennie wyjąwszy niedziele i dni świąteczne, o god. 2. w południe.
Redakcja i Administracja przy ulicy Sobieskiego, l. 4, gdzie sklep J. S. Jürgensa.

Prenumerata z przes. poczt. rocznie 14 zlr.
półrocznie 7 „ 50 c.
czwórcrocznie 3 „ 20 „
miesięcznie 1 „ 20 „

Prenum. miejscowa wynosi miesięcznie 1 zlr.
czwórcrocznie 3 „
półrocznie 6 „
rocznie 12 „

Inseraty obliczają się po 6 ct. od miejsca jednego wiersza (petit.)
Listów niefrankowanych nie przyjmuje się.
Manuskryptów nie zwraca się.

Numer pojedynczy 5 centów.

Od wydawnictwa.

Prenumerata na „Kronikę Codzienną“ na miesiąc Sierpień we Lwowie . 1 zł.
Na prowincji z przesyłką . 1 „ 20 ct.
Od 1go Sierpnia do końca roku na prowincji z przesyłką 5 zł. 80 ct.

Ekspedycja i administracja znajduje się w domu p. Wieczyńskiego przy ulicy Sobieskiego obok sklepu Kühmajera.

Lwów 28. lipca.

Jaką drogą pójdzie Austria w sprawie wschodniej trudno dziś przewidzieć, jakkolwiek decyzja z jej strony musi wkrótce nastąpić. Dwa prądy walczą w tej chwili o zwycięstwo, a z postępowania hr. Andrassego nie można nic wnosić, bo zamknięcie Kleku, protest jego organów przeciw legionom węgierskim, występowanie hr. Zichy w Stambule mieszczą wszelkie logiczne wnioski, jakie wyprowadzić się dawały z zachowania się pana ministra austriackiego w czasie między zjazdem Berlińskim a Reichstadtzkiem. I trudno odgadnąć czy Andrassego porwie za sobą partja dworska, która prze do wspólnej akcji z Rosją, wabiona aneksją Bośni — czy też poduszny nawoływaniam współziomków swoich, a ośmielony przez prasę niemiecką stanie po stronie tych, którzy w poskromieniu Rosji z bronią w ręku widzą jedyny ratunek sytuacji. Najbliższe dni okażą nam, którą drogą pan Andrassey wybierze.

Smiesznie brzmią wykrzyki dzienników węgierskich: „Droga do Bośni prowadzi tylko przez ministerstwo Tiszy!“ zarazem dowodzą one, jak bardzo Węgrzy obawiają się aneksji na rzecz Austrii. „Fremdenblatt“, który jest organem sfer decydujących w Wiedniu, w ostatnim artykule, domaga się stanowczo przyłączenia Bośni, i jeżeli artykuł ten pochodzi z inspiracji wyższej, to widocznie ministerstwo Tiszy tak bardzo w rachubę nie wchodzi, i aneksja nastąpi mimo protestacji Węgrów. Politycy węgierscy obawiają się, ażeby w skutek rozrostu państwa Austriackiego, nie został naruszony system dualistyczny, z którym to systemem im jednym tylko wygodnie. Andrassey dorobił się tego, że większa część dziennikarstwa węgierskiego uderza gwałtownie na jego politykę, podejrzewając go o sojusz z Gorczakowem, a tworzenie legionu węgierskiego w Turcji jest prawdopodobnie tylko demonstracją węgierską przeciw poli-

tyce Andrassego — co się także z tego pokazuje, że organa hr. Andrassego stanowczo potępiają myśl o legionie węgierskim.

„Presse“ przerażona pogłoską o formowaniu legionu węgierskiego w Stambule, pisze: „Kto tylko gorszy się dobru stousunkami panującymi między Austrią a jej aljantami; komu tylko zależy na poróżnieniu Austro-Węgier z Rosją; komu zależy będzie na zaostrzeniu stosunków naprzężonych między Madjarami a Słowianami na Węgrzech, między Słowianami a obecnym systemem rządowym w całym państwie — ten będzie powoływał się odtąd na legion węgierski. Bez względu na niesłuszność takiego zarzutu, będzie odtąd zwaloną winą kilku awanturników na cały żywioł madjarcki funkcjonujący w zarządzie państwowym i na cały naród węgierski. A stanie się to przedewszystkiem w Rosji. Tamtejsze, tak zwane organa narodowe podburzają do wojny z Turcją i do nieprzyjaźni przeciw Węgom. Z niesłychaną perfidją przedstawiają owe organa ścisłą politykę neutralną, która na Węgrzech znalazła i jeszcze ciągle znajduje tyle wymownych i gorących obrońców, jako stronnice, wszelką miarę przekraczającą postępowanie przeciw słowiańskim braciom świętej Rosji. Jeżeli tylko, węgiersko-turecki legion zostanie uformowany i wysłany przeciw Serbom, to wnet podniosą owe organa straszną wrzawę na powyższy temat. Polityka tych organów nie jest wprawdzie polityką rządu rosyjskiego ani też polityką ces. Aleksandra. Ale opinia publiczna, sympatje i antypatje narodu, nie wywierają może nigdzie takiego wpływu na politykę gabinetu jak w Rosji. Gdzie wzajemne stosunki są tak drażliwej natury, gdzie dla miłego pokoju muszą być unikane nawet najłżejsze pozory, gdzie w ogóle zachodzą takie stosunki jak między Austrią a Rosją, tam należy unikać wszystkiego, coby mogło dać powód do nieporozumień. A jednym z takich powodów mogłoby być utworzenie węgiersko-tureckiego legionu..

„Tagblatt“ pisze, iż doniesiono mu z Petersburga jakoby w południowej Rosji werbował się legion ochotniczy dla pomocy Serbom i Czarnogórze i że legion ten zamierzono podnieść do siły 50 000 ludzi. Wiadomość ta jest tak bezpodstawną, iż nawet zbijać jej nie warto. Na werbowanie Rosja nie zgodzi się nigdy, mając zaprowadzony u siebie system rekrutacyjny, któryby tym sposobem zupełnie został podkopany. Tembardziej nie zgodzi się na werbowanie w „południowej Rosji“, gdzie nawet podczas Krymskiej kampanji nie formowała t. z. „opółczenia“ dla własnej obrony. Rząd ro-

syjski nie dowierza dotąd ludności południowej Rosji złożonej przeważnie z Rusinów i Kozaków w takiej mierze ażeby jej dawał broń w ręce i pozwolił tworzyć ochotnicze oddziały.

Według ostatnich wiadomości, zmiana panującego w Konstantynopolu jest faktem dokonanym. Ministrowie mieli się udać do sultana Murada i oświadczyć mu, że według zdania lekarzy cierpienia jego nie pozostawiają żadnej nadziei. W interesie państwa leży, by nie pozostawało bez naczelnika. — Sultana wiadomość to przyjął z rezygnacją. Ministrowie przedstawili mu, że w ostatnich jego chwilach, chcieliby mu zaoszczędzić przykrości abdykacji, a ponieważ nie podobna pozostawać bez rządzącego, więc rejęncję państwa de facto powierzonooby Abdul Hamidowi, nie oznajmiając o tem publicznie aż do śmierci Murada. — Nowy sultan, Abdul Hamid, drugi syn Abdul Medżyda liczy obecnie 33 lat. O jego charakterze i wykształceniu nie wiadomo pewnego, ponieważ tak jak inni książęta tureccy żył on dotąd w ścisłym domowym odosobnieniu i nie miał żadnych stosunków z publicznością. W organach urzędowych zwano go kiedyś „niewolnikiem przesądu“, co nie jest w wielkiej sprzeczności z tem, że w innych tureckich sferach zowią go „surowym“. Ma on być zdecydowany przywrócić w całej świetności honoru Islamu i spodziewają się, że poprowadzi wojnę wszystkimi siłami, jakimi tylko będzie mógł rozporządzać i wszelkie nie wiodące do celu mieszania się usunie. — W politycznych sferach w Konstantynopolu są przekonani, że zmiana panującego może być dokonana bez wywołania rozruchów. Jeden sultan umiera, drugi wstępuje na jego miejsce — lud słucha i bez oporu uchyła głowę, uznając potęgę przeznaczenia. Każdy nowy panujący podnosi nadzieję, a im prędzej rozczarowano się w oczekiwaniach przy wstąpieniu na tron Murada, tem więcej otuchy obudzi nowy panujący. Jak Murad, według programu ministrów, ogłoszony był za gwiazdę łagodności, za zwolennika idei europejskich, tak teraz „Abdul Hamid surowy“, będzie powitany jako stołce islamizmu, zbawca wiary, wierny następca proroka. W tej roli łatwiej mu będzie zjednać sobie zaufanie ludu, aniżeli temu, który nabyto chciał ubrać Turcję w nowe cywilizatorskie suknie europejskie, wcale jej nie przystające. Jeżeli Abdul-Hamid spełni tylko pewną część tego, czego od niego oczekuje stronnictwo staro tureckie, to mogą nastąpić wypadki jakie w dziewiętnastym wieku pocztymano dotąd za niemożliwe.

Urzędowy dziennik francuzki ogłosił rezultat dochodów niestałych z pierwszego półrocza b. r., z którego wynika, że o 70 milionów dochody te wypadły wyżej ponad preliminarz, a blisko o 34 mil. wyżej od pierwszego półrocza w r. z. Obok subskrypcji na pożyczkę paryską, która zamiast 120 milionów, przyniosła kilka miliardów, okazuje się stan ekonomiczny Francji bardzo świetny, co mocno odstaje od obrazu, jaki przedstawiają Niemcy, gdzie coraz bardziej przemysł i handel upada a pożyczkę kolejową wynoszącą tylko 100 mil. marek wypadało zaniechać z braku podpisów i trzeba ją było oddać bankierom.

Dawno już ogłoszono w Rosji „najmilszysciwsze“ ukazy carskie, polecające zaniechać wszelkich dochodów i śledztw o udział w powstaniu 1863 r. Tymczasem znajdujemy w dzienniku urzędowym gubernji kijowskiej, następujący świeży wyrok sądu wojennego: „Na mocy przepisów wojenno-sądowych oddani zostali pod sąd zaocznie: Aleksander Szaramowicz, (45 lat), Adam Wyleżyński (60 lat) i Leon Czekoński, poddany austriacki, wszyscy trzej obwinieni o udział w powstaniu polskim 1863 r. i ucieczkę za granicę. W śledztwie sądowym okazali się winnymi:

Szaramowicz, że brał czynny udział w powstaniu r. 1863, że odbierał od byłego pośrednika mirowego, Paszkowskiego — pieniądze dla powstania, następnie zaś zbiegł za granicę, i nie stawiał się na wezwanie sądu.

Wyleżyński był winnym współuczucia dla powstania i ucieczki za granicę, w celach propagandy. Czekoński był naczelnikiem „szajki“, a następnie uciekł za granicę przed karą. Za przestępstwa te skazuje sąd: szlachte Szaramowicza i Wyleżyńskiego po pozabawieniu wszelkich praw stanu uznać za wygnanych na zawsze z granic państwa rosyjskiego, a w razie samowolnego powrotu zesłać do robót w katorżniach: Szaramowicza na lat 6, Wyleżyńskiego na lat 4. Czekońskiego uwolnić od odpowiedzialności za czynny, na mocy ukazu z d. 17. maja 1876 r. i zabronić mu wstępu do Rosji na zawsze.

Nadto, zachowanie się osób wnieśliwych w te sprawy: dymisjonowanego podporucznika Jana Wyleżyńskiego i niejakiego Artura Potockiego, zakomunikować do wiadomości podolskiego i wolińskiego generała gubernatora, tak co do ich osób jak i majątku.“

W senacie włoskim przeszła ustawa o wolnych portach, nad którą tak oryginalnie głosowano swojego czasu. Przesilenie więc gabinetowe, które zagrażało Włochom z tego po-

Wychowanie Feudala

ERCKMANN-CHATRIANA.

Tłómaczył R. B. (Dokończenie).

Były to chwile uroczystego spokoju, spoczynku i marzeń, chwile, których pamięć dziś jeszcze po latach tyłu, sprawia mi rozkosz niewypowiedzianą. Wracaliśmy potem do zamku, gdzie czekało na nas przygotowane przez Krystynę śniadanie z butelką dobrego wina. Jakież inne wychowanie mogłoby mieć uczynić mocniejszym, zdrowszym na ciele i na duchu, zdolniejszym do znoszenia trudów szlacheckiego życia wojennego, i wyrobić we mnie jaśniejsze pojęcia o rzeczywistym porządku tego świata, o stosunkach klas, o prawach i obowiązkach szlachty, oraz uchronić mnie lepiej od wszystkich tych teorii niedorzecznych, których profesorowie metafizyki zawsze pełną gębą mają w uniwersytetach i które w krótkim czasie doprowadzają uczniów do stanu najzupełniejszego ogłupienia? żadne! To też dziś jeszcze nie mogę przypominać bez słodkiego wzruszenia starań mego dziadka i zmuszony jestem przyznać, że jemu jednemu zawdzięczam zasługę moich przekonań, które mam nadzieję zaszczepić wedle mych sił i środków we wszystkich hultajach przekonań przeciwnych.

W owym czasie, w zimie 1828 roku, po raz pierwszy objawiły się i moc mego charakteru i skutek dobrych nauk dziada, co też go nadzwyczaj uradowało.

Cierpiał on od pewnego czasu z powodu starej rany i dlatego musiał zostawać w komnacie leżąc w fotelu z nogą na powietrzu, w najkwaśniejszym humorze; nie przeszkadzało to mi wszakże odbywać co rana przejażdżek konnych z Jakóbem, gdyż za nic w świecie nie chciał mnie z tego zwolnić, ażeby, jak mawiał, „nie stracić dobrych zwyczajów“. Dnia więc onego galopowałem ze starym huzarem w tyle, podrodze windlandzkiej; czas był prześliczny, koszone żyto, dym z rybackich zakładów węzłem wił się w powietrzu, kilka szarych żagli w oddali przesuwawało się po gładkim jak zwierciadło morzu. Naturalnie wszystko to nas rozweselało, kiedy wtem zbliżając się do rzeczki Mulsen, w chwili przejazdu przez mały mostek drewniany, ujrzelśmy za sobą jadącego konno dużego chłopca, w moim mniej więcej wieku, w zielonym fraku, w długich butach z ostrogami, w myśliwskiej czapce; siedział po angielsku, oparty na strzemiączkach, na pysznym karogniadym rumaku i przegonił nas na mostku nie zwracając na nas najmniejszej uwagi, z zupełną obojętnością, a co większa, pozwolił sobie pejemcem spędzić z drogi mego konia. To mię do takiego stopnia oburzyło, że m pobladł ze złości.

— Jest to syn starszy p. Straemderfera, burmistrza, — rzekł Jakób; — ogląda zbiory

zboża swego ojca. Te wielkie wozy nalaadowane sнопami, co tam się wloką, do nich należą.

Poznałem go dobrze; oddawna już figura ta mię jętrzyła. Nic zatem nieodpowiadając Jakóbowi puściłem się co koń wyskoczyć może w ślad za nim krzycząc:

— Stój!... stój!... czekaj!... stój!...

Ale on, w pół się odwracając i zyzem spoglądając na mnie z kpiącą miną, przyspieszał biegu; koń jego roślejszy i lepszy biegł od mego, wkrótce zostawił mię przynajmniej o ćwierć mili za sobą i nareszcie skrył się w miasteczku. Wtedy, drżący z gniewu zatrzymałem się aby zaczekać na Jakóba. — Syn jakiegoś handlarza ryb ośmielał się sztydzić z von Maindorfa!... Nigdy nie czuł tak silnego oburzenia!

— A to hajdak!... wrzasnął stary huzar; trzeba będzie go zaskarżyć.

— Skarżyć się!... przed kim?... przed sędzią Kartoffelem, któryby go uraczył moralnymi napomnieniami? z napomnień tych nędznik śmiałyby się wraz z miasteczkiem całym!... nie!... jedź ze mną... zobaczysz!...

I nie wyrzekłszy ani słowa więcej, przybyliśmy do Windland. Dom p. burmistrza Stroemderfera był trzecim z rzędu po prawej stronie głównej ulicy. Służący wyliczał jeszcze przed stajnią dużego skarogniadosza. To mi naprzód wpadło w oko; następnie, zaglądając w okna dolne, otwarte przed pięknym słońcem, spostrzegłem całą rodzinę przed stołem, ojca, matkę, chłopców

i dziewczęta; właśnie jedli obiad, gdyż było południe. Nie brakło tam dobrych potraw, ani butelek, ani białego jak śnieg obrusa.

Zeskoczyłem z konia, a rzuciwszy cugle Jakóbowi, wszedłem śmiało, w kapeluszu na głowie. Wszyscy wlepili we mnie oczy ze zdziwieniem, ojciec uczynił ruch, jak gdyby chciał mię powitać, ale ja, nieodpowiadając mu wcale i zwracając się do jego syna starszego, tonem zwierzchnika rzekłem:

— Powiedz mi... ty... chanie... czy ty wiesz o tem, że koń nie stanowi człowieka? Czy ty wiesz, czem pachnie prześciganie von Maindorfa, śmianie się z niego, i uciekanie wtedy, gdy on ci rozkazuje stanąć?

Całe zgromadzenie było zdumione, stary chciał mówić, prosić o objaśnienie, ale mu powiedział:

— Mlecz!... syn twój mię obraził... odważył się uderzyć mego konia, dam mu nauczkę, której nie zapomni.

I jednocześnie śmignąłem go dwa razy pejemcem przez twarz z taką siłą, że aż zaskowywał z bólu jak pies.

— Niech cię to nauczy — rzekłem doń wtedy powoli odchodząc — jaka jest różnica między synem handlarza ryb, a potomkiem świętego rodu.

Wszedłem wśród ogólnego przerażenia. Jakób, na koniu przed oknem, wszystko widział, wszystko słyszał. W domu nikt się nie ruszył; krzyczano tylko i lamentowano. Wsiadłem na wierzchowca i rzekłem do weterana:

wodu, zostało usunięte. Z innej strony atoli niemiernie grozi gabinetowi włoskiemu upadek, który może nie tak łatwo da się uchylić, jak wobec głosowania nad ustawą o portach. Przyczyna w tem, że rozchwiała się koalicja stronnictw, która obaliła poprzedni gabinet na wiosnę tego roku, a otworzyła drogę Depretisowi. Partja toskańska bowiem odstąpiła rząd i przeszła do opozycji. Rząd wszelako ma zamiar zrobić wprzódy próbę rozwiązania izby deputowanych, ażeby mu się nie powiedzie nowymi wyborami zyskać sobie większość.

Senat francuski wybrał komisję do oceny ustawy o merach i wyborze rad gminnych, — która niedawno została uchwaloną w izbie deputowanych. Komisja nie jest przychylna pomienionej ustawie, noszącej charakter prowizoryczny; mimo to utrzymują, iż rząd jest tego mniemania, że senat nie zechce z powodu tej ustawy toczyć walkę z rządem, pragnąc z czasem zaprowadzenia nowej, organicznej ustawy gminnej. Rząd nawzajem będzie się starał nie wywoływać kwestji gabinetowej w tej sprawie.

Poselstwo francuskie w Rzymie już zostało podniesione do stopnia ambasady.

Francuska izba deputowanych przystąpiła do obrad nad budżetem. Ogólne rozprawy prędko zostaną zakończone. Bonapartyści protestowali przeciw budżetowi, robiąc uwagę że budżet republikański jest wyższy od cesarskiego. Minister finansów odpowiedział na to że budżet podniósł się w samej rzeczy; ale używa się nie na zadosyć uczynienie fantazjom, lecz poświęcony jest wydatkom pożytecznym. Jeżeli podniósł się to z winy cesarstwa, które ciężar procentów podniosło o 700 milionów. Następnie przystąpiło wiele działów budżetu. — Na radzie ministrów Mac-Mahon wynurzył życzenie aby budżet został zatwierdzony jeszcze przed odroczeniem izby i dlatego sesja będzie przedłużona do 20 sierpnia.

Z Egiptu rząd francuski otrzymał sprawozdanie jenerałnego konsula, który uskarża się na sprzeczne z traktatami zachowanie się wicekróla. Takie same wiadomości nadchodzą z Comptoir d' escompte, która zajmuje się konwersją egipskiego długu.

Podaliśmy przedwczoraj główny zarys konstytucji tureckiej, czyniąc jedynie zadość obowiązkom dziennikarskim, lecz nie przywiązując żadnej wagi do tego eksperymentu i nie wierząc wcale w możliwość zeuropeizowania instytucji, które w koronie wzięły swój początek.

Choroba, której kryzys toczy obecnie państwo wielkiego proroka, jest śmiertelną, zarodek jej bowiem stanowi właściwą rdzeń islamu, że tak powiemy całą jego naturę. W takich warunkach życie jest niemożliwym — śmierć jest nieuniknioną.

Ze państw na tak strupieszonych instytucjach był swój opierające w dziewiętnastym wieku, w pośród Europy, w obec zupełnie uprawnionego dążenia podanych mu chrześcijan do swobody, dłużej istnieć nie może, tego podobno dowodzić nie potrzebujemy. Turcja kierująca się przepisami koranu, ciemiężąca ludność wyższą od niej rasą, wiara i oświata jest anomalją w dzisiejszych stosunkach. Wiedzą o tem już sami Turcy, a mianowicie stronnictwo, Midhata baszy, które zaprowadzeniem konstytucji i równouprawnienia chrześcijan zamysła podtrzymać chwiałące się państwo półksiężyca.

Dążenie to jest wprawdzie chwalebne, lecz niestety! — niedające się urzeczywi-

ścić żadną miarą, na śmierć bowiem nie ma lekarstwa!

W obec liczebnej przewagi chrześcijan, w obec wyższości ich inteligencji byłoby równouprawnienie niczem innym, jak tylko z chrześcijaństwem Turcji, wywrotem tego wszystkiego, co wiaściwie Turcja stanowi. Eksperymentu takiego nie wytrzymałoby nigdy zbutwiałe państwo półksiężyca.

Nie zapominajmy o tem, że źródłem wszystkich tureckich instytucji jest Szerjat, zbiór ustaw politycznych, administracyjnych i sądowych, księga tak jak Myszna, lub Gemara, naszych żydów. Na wskrós hieratycznej natury, której każde przykazanie jest dla Muzulmanina dogmatem, artykułem wiary i świętością. Zaprowadzenie konstytucji równałoby się więc nie tylko politycznej, ale socjalnej, i religijnej nawet reformie i wprowadziłoby nieodwołalnie państwo w walkę z kościołem, w walkę w której by państwo nie miało żadnych sprzymierzeńców. Sami Softowie i Hodżowie, na których się dzisiaj ruch przez Midhata baszę wszczęty opiera, stanęli by wtedy rządowi na wstręcie, pociągając za sobą naród ciemny i fanatyczny, a w tej już chwili oszołomiony powrotem swego oręża.

Chcąc zatem przeprowadzić swe reformacyjne dzieło, trafił by rząd Wysokiej Porty w pierwszej linii na opór tych właśnie których pomocą dziś stoi, a najbliższem następstwem zaprowadzenia konstytucji byłaby — wojna domowa.

Powiedzmy więc to sobie wyraźnie: tranżakcja pomiędzy islamem a Europą jest mrzonką, a Turcja musi zginąć, dlatego właśnie że jest Turcją!

Wiadomości miejscowe i zamiejscowe.

Mianowania. Lwowski c. k. wyższy Sąd krajowy zamianował bezpłatnym auskultantem sądowym, praktykanta sądowego Józefa Bogumila dwojga imion Gołkowskiego. — Rada szkolna zamianowała Michała Łużyckiego rzeczywistym nauczycielem szkoły etatowej w Turce; Kazimierza Puchalę rzeczywistym nauczycielem szkoły etatowej w Kosinie, i Jakóba Skibę rzeczywistym nauczycielem szkoły etatowej w Staremiole.

Pożar. Dziś rano wybuchł pożar na Zielonem w cegielni. Ogień szybko został ograniczony. Strata niewielka, gdyż skończyło się tylko na dachu, pokrywającym szope.

Ogłoszenie konkursu. Stowarzyszenie Bursy imienia Kopernika w Jarosławiu przyjmuje na rok szkolny 1876/7 dwunastu uczniów szkół publicznych jarosławskich na zupełne utrzymanie. Podania opatrzone świadectwem szkółem ostatnim i świadectwem ubóstwa należyście zatwierdzonym należy wnieść do dnia 15. sierpnia 1876. do wydziału Stowarzyszenia. Jarosław dnia 25. lipca 1876. Z wydziału stowarzyszenia Bursy imienia Kopernika. Wojciech Kornicki, dyrektor wydziału. Ludomił German, sekretarz.

Kronika prowincjonalna, podług raportów urzędowych. Rzeszów. Stanisław Kosska, włościanin z Świlecy, pobit 19. b. m. swoją żonę tak okropnie, że nieszczęśliwa kobieta wkrótce umarła. Do Rady powiatowej w Skafacie, wybrany został dnia 24. lipca przy wyborze uzupełniającym pan Władysław Fedorowicz, właściciel dóbr. Tarnopol. Dnia 21. b. m. znaleziono w karczmie zwanej Chodorówką a leżącej przy drodze z Tarnopola do Borek wielkich małżonków Lejbę i Gitlę Marguliesów bez znaku życia z ciężkimi ranami na głowie. Gitla Margulies już nie żyła, mąż jej Lejba przywrócony został do przytomności. Z opowiadań śmiertelnie rannego karczmarza wypływa, że on i jego żona

stali się ofiarami mordercy, którego Margulies nazywa Hryńkiem, a który po północy pukał do karczmy, a gdy mu otworzono rzucił się z drgiem na karczmarza i kilku gwałtownie razami powalił go na ziemię. Następnie rzucił się zbrojca na żonę Margulies, którą zamordował. O ile Margulies sobie przypomnia, zbrojca złoczyńca gotówkę kilku złotych, futro, kilka bułek i tym podobne drobności. poczem znikł z karczmy. Mordercy dotąd nie zdołano pojąć. Margulies przeniesiony został do szpitala w Tarnopolu, a stan jego jest bez nadziei.

Towarzystwo spożywcze we Lwowie. Stowarzyszenie zarejestrowane z ograniczoną poręką, plac Dominikański l. 1. Po zniżeniu wpisowego do 1 zlr., a udziału do 10 zlr., które mogą być wpłacane po 50 ct. miesięcznie, liczba członków Towarzystwa wzrosła w ostatnich kilkunastu dniach o kilkadziesiąt. Towarzystwo spożywcze przynosi członkom następujące korzyści: 1. otrzymują towary kolonialne i artykuły żywności w najlepszym gatunku, świeże i zdrowe, sprawiedliwie odmierzone i odważone, po oznaczonych stałych cenach, według ogłaszanych co miesiąc cenników. Zakupno odbywa się szybko, bez straty czasu i może je najnieświadomsza sługa łatwo i bez obawy pomyłki uskutecznić; 2. otrzymują towary i artykuły żywności po niższych cenach. Zniżenie to w przecięciu wynosi 10%. Kto wydaje rocznie 500 do 1000 zł. na utrzymanie domu, oszczędza 50 do 100 zł. — Nado, zakupując marki odraza w ilości po nad 20 zlr. Towarzystwo ustępuje eskont, mogący przynieść członkom 5% do roku oszczędności; 3. wprowadzając system zakupna towarów markami zapobiega nadużyciom i sprzeniewierzeniom się służących, które pod nazwą: „koszykowego“ dochodzi nieraz do znacznej wysokości i przewyższa prawie placę służących; 4. z zysków, jakie okażą się z obrotu interesów pobierają członkowie dywidendę w miarę wpłaconych przez siebie kwot na udziały i ilość zakupionych towarów.

Ślub. W sobotę odbył się w Czerniejewie ślub córki hrabiego ordynata Zygmunta Skórzewskiego z księżniczką Michalem Ogińskim ze Żmudzi. Reprezentanci wielu znakomitych rodzin Księżąt, Korony, Litwy i Galicji brali udział w uroczystym obchodzie. Młodzi państwo wyjechali po ślubie do dóbr swych na Żmudzi, odprowadzeni na dworzec kolei w Gnieźnie przez wszystkich niemal gości weselnych.

Gmina ewangelicka w Krakowie wybrała nowego pastora w miejsce p. Otręby, uwolnionego dla podeszłego wieku. Jest nim pastor Gabrys z Jarosławia, który jutro o 10ej będzie miał pierwsze kazanie polskie w tamtejszym kościele ewangelickim.

„Czas“ pisze: Wczoraj w Krasiczynie pod Przemysłem obchodzono pięćdziesięcioletnią rocznicę ślubu księżąt Leona i Jadwigi z Zamojskich Sapiehów. Już dniem poprzednio wszystkimi pociągami zjeżdżali się członkowie rozgałęzionej rodziny, a w sam dzień uroczystości przybyło około 300 osób z Galicji, Królestwa, z Poznańskiego, z Litwy i Podola. Oprócz Radziwiłłów wszystkie najświetniejsze historyczne nazwiska były reprezentowane. Obszerne komnaty starożytnego zamku krasiczyńskiego mogły wszystkich pomieścić. Obchód miał charakter nie tylko familijny, ale przeważnie polski i katolicki. Przed południem odbyło się w kaplicy zamkowej błogosławieństwo sędziwej pary, a równocześnie dwóch par innych, jednej mieszczniańskiej, drugiej włościańskiej. Błogosławieństwa udzielał ksiądz infułat Hoppe z Przemysła i w pięknej przemowie podniósł zasługi rodziny Sapiehów dla religji i ojczyzny, i wydatnie wybitnie polski i katolicki charakter obrzędu. Po mszy świętej składały życzenia

deputacje, a między temi jedna od włościan z dóbr Sapieżyńskich na Podolu rosyjskiem. W obszernej sali pałacowej i w osobno w tym celu wybudowanej sali jadalnej zastawione było suto śniadanie, po przechadzce zaś po parku i rozmaitych innych rozrywkach o godzinie czwartej po południu objad. przy którym pierwszy toast w słowach pełnych prostoty wznosił hrabia Włodzimierz Dzieduszycki na cześć jubilatów, następnie hrabia Ludwik Wodzicki na cześć drugiej generacji, a ksiądz Czartoryski za zdrowie trzeciego pokolenia rodziny Sapiehów. Książę Leon podziękował krótkimi słowy, nadmienając, że w życiu swem publicznem i prywatnem zawsze starał się kierować miłością bliźniego. Po objedzie przechadzka, jazda na czółnach, herbata, następnie szubczone ognie i oświetlenie okolicy, poczem goście rozjechali się, a tylko najbliżsi członkowie rodziny pozostali w Krasiczynie. Książę Leon miał na sobie przepyszny strój polski, błękitny kontusz, żupan biały morowy, i pas błękitny lity złotem i srebrem.

Kronika warszawska. Towarzystwo muzyczne postanowiło przeznaczać corocznie trzysta rubli na wydawnictwo kompozycji krajowych. Kompozytorowie pragnący wydać swe dzieła kosztem Towarzystwa winni są nadsyłać takowe pod adresem „Sekretarz Komitetu Warszawskiego Towarzystwa Muzycznego w gmachu teatru“ — a to w terminie od 15. sierpnia do 15. października. Muzyka taneczna jest wyłączone. Czysty dochód zwracać się będzie autorom. — Nazwiska dwóch ofiar zbrodni, o której podaliśmy w tych dniach wiadomość, są: dymisjonowany porucznik ulanów Mirnyj i 16 letnia Bronisława Wilkowska. — Jedną z najbardziej może zaniedbanych gałęzi naszej literatury, mianowicie dział prawa publicznego, wzbogaconą została w tych czasach przekładem nader cennego dzieła dr. Bar'a p. t. „Prawo międzynarodowe, prywatne i karne. Dzieło to, odznacza się zaletami stawiającemi je na wysokości ostatecznych badań prawniczych i wymagań nauki. — Teatrzyki ogródkowe nie poprzestając na operetkach występują już z takimi operami jak „Wolny Strzelec“ i „Zampa“.

Figaro paryżki zamieszcza następujący artykuł o śmierci s. p. Fredry: „Dnia 15go lipca zmarł we Lwowie Aleksander hr. Fredro, w wieku 85 lat. Któż to był, ów hrabia Fredro? spytaście. W samej rzeczy, dostojny zmarły mało był znany we Francji. Hrabia Fredro był najznakomitszym autorem dramatycznym w swoim kraju. Nazywano go w ojczyźnie: „Moljerem polskim; przydomek ten jest usprawiedliwiony, gdyż główne rysy jego geniuszu, tak jak i Moljerowskiego, miały swe źródło w prawdzie i dobrodusznosci. Nie będziemy mówili o jego olbrzymiej działalności. Wszystkie jego utwory są przetłumaczone na język niemiecki; jeden tylko przyswojono językowi francuzkiemu, to jest komedję p. t. „Mąż i żona“.

W Filadelfji 4. lipca zaszły dwa nader smutne wypadki. Od rac fajerwerkowych powstał pożar, w którym cztery osoby straciły życie, drugi zaś pożar spowodowała przybitka armatnia, która padła w skład drzewa budulcowego; pożar ten zniszczył część miasta między aleją Delaware i ulicą Laurel. Szkody ocenione są na dwa miliony franków.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Skład Komitetu Wystawy rolniczej i przemysłowej we Lwowie w r. 1877. Prezes: Dzieduszycki hr. Włodzimierz, właściciel dóbr, poseł na Sejm krajowy. Wiceprezes: Sapieha książę Adam, właściciel dóbr, prezes galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego. Wiceprezes: Badeni Józef, właściciel dóbr, poseł na sejm krajowy. Dyrektor: Augustynowicz Bolesław, właściciel dóbr, wiceprezes ga-

— Naprzód... w drogę!...

Chciał galopować, alem go wstrzymał rozkazem:

— Stepo! pomyślanoby, że się obawiamy! I tak wyjechaliśmy z Windland; dopiero minawszy ostatnią chałupę, ruszyliśmy truchtem. Jakób oniemiał z zachwycenia; trzymał się w pewnej odległości za mną, jak gdyby jechał z dziadkiem; zrozumiał on, że jestem nieodrodnym potomkiem von Maindorfów, że doszedł już do wieku rozumnego, i że należało mi się od niego uszanowanie.

Około godziny pierwszej wróciłem do zamku. Z konia pot lał się strumieniem, musiałem go wytrzeć przed półciem do dziada. Jakób tymczasem był odszedł. Wychodząc po skończonej czynności z podwórza, ujrzałem dziada u góry wschodów opartego na balustradzie i przy nim starego huzara. Czekał na mnie i głosem pełnym wzruszenia wołał:

— Siegfriedzie!... moje dziecię... chodź... niech ci uściskam!... Teraz widzę, żeś mię zrozumiał, że godnym jesteś przedstawicielem starożytnych rycerzy.

Wszedłem na górę; zacny starzec ujął mię w objęcia; poczem oparł się na mojem ramieniu i razem udaliśmy się do jego komnaty; tam usiadłszy w fotelu przed stołem, rzekł do mnie głosem, którego nigdy nie zapomnę:

— Siegfriedzie, drogi Siegfriedzie, dzień

dzisiejszy jest najśliczniejszym dniem mego żywota... Jakób mi wszystko opowiedział... Teraz mogę umrzeć... Stara krew Maindorfów mnie przeżyje!... Piękny to czyn... tem piękniejszy, że znajdujesz go zupełnie naturalnym, nieprawdą?

— Bezwałę! — odparłem — nie powtarzajże mi po sto razy, że chamów trzeba uczyć uległości?

— Na te słowa radość jego wybuchnęła w sposób niezwykły; śmiał się, bił pięścią w stół i krzychał:

— Tak!... tak!... tak!... to właśnie mówię!... Co za minę musiał zrobić ten gruby handlarz! Hi! hi! hi! chciałbym tę minę widzieć!... I ani się ruszył... ani pisnął?

— Nie, milczał... w przeciwnym razie dostałoby się i jemu!

Dziad ścisnął dłoń moje i uspokajając się nagle, spowiadał.

— Sprawiłeś mi największą przyjemność, jakiej człowiek na tym świecie doznać może — rzekł — chcę ci zapłacić wzajemnością, chcę ci dać dowód mego poważania.

Rzekłszy to, wręczył Jakóbowi mały klucz, kazał otworzyć stojącą za kominem szafę i przynieść szkatułkę, którą na spodzie znalazł. Gdy mu ją podano, postawił na stole i sam ją otworzył. Była to nie wielka szkatułka z dębowego drzewa i zawierała rozmaite drobne rzeczy, jak: klejnoty, papiery, ordery, kilka starych Fryderyków złotych i rożek do picia.

Dziad uważnie drobiazgi te przerzucił; patrzyliśmy nań z ciekawością. Nareszcie wybrał z pomiędzy tych starożytności zegarek złoty, a zwracając się do mnie:

— Masz, Siegfriedzie — rzekł; — zegarek ten tobie oddaję... Zegarek kosztowny, repetier; ale najmniejsza to jego zasługa: jest on pamiątką z mego życia wojskowego, z pałaszem w dłoni go zdobyłem... To nie to co kupić u żyda za garść złota... Rozumiesz, moje dziecko?

— Rozumiem dziadku, — odpowiedziałem wzruszony.

— A więc! — dodał — weź, do ciebie on teraz należy!

Oczy starca zamgliły się i przez chwilę zachowywaliśmy milczenie; następnie mówił dalej:

— Zegarek ten zdobyłem 9-go marca 1814 roku, w przeddzień bitwy pod Laonem a nazajutrz po bitwie pod Craonne. Znajdowałem się z huzarami na wzwiadach w okolicach pewnego miasta, leżącego na górze. Był tam i Jakób. Mieliśmy, korzystając z nocy, rozpoznać przednie strażnie nieprzyjaciela. Świtać już zaczynało, kiedy przy zakręcie drogi, spostrzegliśmy kilku dragonów hiszpańskich, którzy zapewne pełnili ze swej strony podobną służbę. Wszyscy byli z brodami i mieli płaszcz białe, my zaś — dolmany czerwone. Zaledwieśmy się rozpoznali, pałasze wleciały do góry; oni zarzucili na plecy poły swoich płaszczy, my swoje

futra, i ja znalazłem się w starciu twarz w twarz z dowódcą oddziału. Przeciwnik mój chciał zająć mię z lewej strony, na szczęście jam go uprzedził i pomimo że się zasiał przebiłem mu serce końcem pałasza. Dragoni nierozważnie nas zaatakowali, było ich bowiem bardzo mało; ale ci ludzie o niczem nie wzięli, i dlatego właśnie ich zawsze bić będziemy. Siedmiu lub ośmiu z nich legło na placu, ja zaś straciłem dwóch huzarów i miałem jednego rannego. Wszystko to się stało w mgnieniu oka. Dragoni odparci, chcieli jeszcze formować się w pewnej odległości; ale ponieważ działa grzmieć już zaczynały, co zapowiadało bitwę, i zwyciężył, że polecenie moje zostało spełnione, nie kazałem ich gonić, tylko gdy wracając na drogę, ujrzałem przeciwnika mego w rowie wyciągniętego, powiedziałem Jakóbowi, aby zszedł z konia i obejrzał go. Pamiętasz Jakóbie?

— Tak, majorze.

— Miał on ten zegarek — ciągnął dziad i pięćdziesiąt napoleonów w pasie. Rozdałem pięćdziesiąt pomiędzy huzarami, a zegarek dla siebie zatrzymał. Nosilem go ciągle przy sobie aż do odjazdu mego z pułku. On to znaczył najszczęśliwszą godzinę w mem życiu, godzinę, kiedy szarżując na czele mych huzarów pod Waterloo, widziałem uciekające przed nami jakby horda barbarzyńców, ostatnie legjony Bonapartego!... Oto on!... Noś go zawsze... i oby on zna-

licyjskiego Tow. gospodarskiego. Zastępca Dyrektora: Wierzbiński Ludwik, inspektor kolei Lwowsko-Czerniowieckiej, wiceprezes Muzeum przemysłowego we Lwowie. Sekretarz: Bodyński Maksymilian, sekretarz Izby handlowo-przemysłowej we Lwowie, radny miasta Lwowa. Członkowie: Abrahamowicz Dawid, właściciel dóbr, wiceprezes galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego, poseł na Sejm krajowy. Baranowski Teodor, prezes Izby handlowo-przemysłowej w Krakowie. Ciesielski Teofil Dr., profesor Wszechnicy we Lwowie. Chrzanowski Leon, poseł na Sejm krajowy. Gintl Henryk Dr., centralny inspektor kolei Lwowsko-Czerniowieckiej we Wiedniu. Greliński Józef, sekretarz galicyjskiego Towarzystwa gospodarskiego. Hausner Otton, właściciel dóbr, poseł na Sejm krajowy i członek Wydziału krajowego. Hochberger Juliusz, dyrektor urzędu budowniczego miasta Lwowa. Hubicki Karol, właściciel dóbr. Jaegermant Józef, profesor akademii technicznej we Lwowie. Jasiński Aleksander, prezydent miasta Lwowa. John Juliusz August, wiceprezes Izby handlowo-przemysłowej w Krakowie. Krechowicki Julian, wiceprezydent magistratu miasta Lwowa. Kulczycki Teodor, c. k. radca rachunkowy, radny miasta Lwowa. Langis Karol, właściciel dóbr. Mozer Zygmunt, ludwisarz, członek Izby handlowo-przemysłowej, radny miasta Lwowa. Obertyński Kazimierz, właściciel dóbr. Oesterreicher Karol, dyrektor ruchu kolei Lwowsko-Czerniowieckiej. Pietsch Karol, fabrykana maszyn, radny miasta Lwowa. Polanowski Stanisław, właściciel dóbr, poseł na Sejm krajowy. Popiel Paweł, właściciel dóbr, poseł na Sejm krajowy. Potocki hr. Artur, właściciel dóbr. Potocki hr. Roman, właściciel dóbr. Radziszewski Bronisław Dr., profesor Wszechnicy, radny miasta Lwowa. Romaszkan baron Jakób, właściciel dóbr. Schellenberg August, członek Izby handlowo-przemysłowej we Lwowie. Schiffner Antoni, c. k. dyrektor poczt, radny miasta Lwowa. Schmitt Henryk, literat, członek krajowej Rady szkolnej. Serwatowski Maciej Zenon, właściciel dóbr, poseł na Sejm krajowy i członek Wydziału krajowego. Strusiewicz Zygmunt, dyrektor szkoły gospodarstwa wiejskiego w Dublanach. Strzelecki Henryk, dyrektor szkoły gospodarstwa lasowego we Lwowie. Wolański Erazm, właściciel dóbr, poseł na Sejm krajowy. Wolski Wiktor Dr., dyrektor ruchu kolei Arcyksięcia Albrechta, prezes Towarzystwa przemysłowego we Lwowie. Zacharzewicz Julian, profesor akademii technicznej, radny miasta Lwowa. Zaleski Filip, c. k. radca ministerjalny, Zyblikiewicz Mikołaj Dr., prezydent miasta Krakowa. Żak Wincenty, stolarz, przelozony korporacji rękodzielnicych we Lwowie.

WOJNA.

Niepowodzenia serbskiego oręza wywołały pomiędzy dowódcami pewne nieporozumienia, które spowodowały konieczność zmian w naczelnictwie niektórych komend. Mianowicie miał Czerniajew zagrozić dymisją w razie, jeżeli mu nie poruczą naczelnej komendy nad wszystkimi zbrojnymi siłami. Telegram dzisiejszy donosi o słabości Zuchy; komendę obejmuje Antycz, który według dopiero co powołanego źródła pobić miał Derwisza, baszę pod Dugą Tolaną.

Według dochodzących nas wiadomości, nadeszły dla tureckiego korpusu nad Timokiem znaczne posiłki; z tego faktu jakoteż i z innych licznych wskazań sądząc, wnosić można, iż Abdul kerim-basza zamierza zforsować drogę na Zajcar, gdzie właśnie osobiście obecnie dowodzi Czerniajew. Rozstrzygająca bitwa toczyłaby się w takim razie nad Timokiem, gdzie teren górzysty i łatwy do obrony, rokowałby Serbom pewne szanse powodzenia.

czył ci godziny jeszcze świetniejsze, jeśli to być może... Oby wskazał ostatnią godzinę potęgi Gallów i jednocześnie chwilę tryumfu starej rasy feudalnej!

Od dnia tego, Otto von Maindorf traktował mnie już jako mężczyznę.

W kilka miesięcy później wstąpiłem do szkoły kadetów z numerem drugim. Był to nowy dzień szczęścia dla dobrego dziada. Cieszył się nadzieją, że wkrótce ujrzy mnie z palaszem ręku na czole plutonu huzarów; lecz radość ta nie była mu przeznaczoną; dowiadując się bowiem o rewolucji lipcowej 1830 r. i o ucieczce Karola X., wpadł w tak silny paroksyzm wściekłości, że odrzucał na ziemię, jak piornem rażony.

Ma się rozumieć, że ta śmierć tragiczna nie zmniejszyła wcale nienawiści, jaką czegodny starzec wszczepił we mnie przeciw Gallom. Nienawiść tę, wciąż wzrastającą, nosiłem w sercu aż do roku 1870; ale wtedy napastem ją do woli: wszędzie, kędy przechodził pułkownik Siegfried z huzarami, same tylko zgłiszcza zostawały! A! zegarek starego barona błogie godziny znał; czył w tej kampanji, godziny takie, jakich rasa feudalna nie znała od wieków; o, dla czegoż wskazał on także przekłętą godzinę odejścia!... Zapewne, gdyby stary Otto von Maindorf mógł wrócić z tamtego świata, mógł zobaczyć starożytny swój zamek niegdyś w ruinach a dziś pysznie odnowiony i napełniony francuzkami łupami — z przy-

Kto wie jednakże czyli ruchy obecne tureckich wojsk nie są czystymi tylko demonstracjami, dążąciami do zamaskowania innego manewru, — trudno bowiem przypuścić aby głównodowodzący turecki wybierał właśnie dla swych operacji teren dla ofenzywy trudny, a dla obrony korzystny, zostawiając nadto w swym flanku warowny Deligrad i Aleksinacz, z kąd Serbowie skutecznieby mogli robić dywersje.

Pomimo doznanych porażek, i zupełnej świadomości niekorzystnych rezultatów dotychczasowej walki, nie traci ani wojsko, ani naród serbski ducha, wierząc zawsze jeszcze w szczęśliwszy obrót rzeczy, i w ostateczne zwycięstwo.

Porażka sił serbskich była w rzeczywistości dotychczas tylko strategiczną, a nawet w obec upadku bułgarskiego powstania łatwą do przewidzenia. Wojsko nie utraciło dotąd więcej nad 8000 ludzi w rannych i zabitych; — luki ztąd w szeregach powstałe zapelnily świeże posiłki, i w całości rzecz biorąc, są siły serbskie w tej chwili daleko poważniejszemi niż przed czterema tygodniami.

Natomiast pozyskali Serbowie przeświadczenie o dzielności własnego żołnierza, który zaszczytne przeżył chrzest ogniu i świadomość o niezaprzeczonej przewadze swej artylerji, która gdziekolwiek mogła być użyta, najświetniejsze zbierała wawrzyny.

To też przyczynia rząd belgradzki w tej chwili największych starań w celu wzmożenia tej broni. Minister wojny zarządził znowu formację pułku artylerji z trzech baterji złożonego. Jest to od chwili wybuchu wojny już drugi pułk artylerji który w ten sposób powstaje. Działa wsadza fabryka armatowa w Kragujewac na lawety, a równocześnie z armowaniem działa postępuje i zakup koni, których komisja codzień 40—50 sztuk asenteruje. Za wszystkie płaci rząd gotowemi pieniędzmi, wspomagany ofiarnością mieszkańców, którzy pieniądze, zboże i różne zapasy chętnie na ołtarzu ojczyzny składają.

Depesze telegraficzne.

Konstantynopol 26. lipca. (urzęd.) Muktar basza donosi, że opuścił Newesinję ażeby gnać nieprzyjaciela rozpierzchłego w okolicy.

Risano 27. lipca. Dnia 24. b. m. rano Muktar basza, gdy z początku przednie jego stráže zostały odporne, ponowił atak z 12 bataljonami na wojska czarnogórskie, liczące tylko 2 bataljony, powyżej Bisziny na wyżynach Poliana. Po czterogodzinnej walce Turcy zajęli wszystkie pozycje. Zdziwiał to, że stojące za owoimi czarnogórskimi trzema bataljonami inne trzy bataljony w rezerwie ani też groza czarnogórskiej armji pomocą walczącym nie pospieszyły. Czarnogórcy cofnęli się pozostawiając 65 zabitych lub ciężko rannych, których Turcy wymordowali. — Następnie ks. Nikita zarządził odwrót czarnogórskiej armji północnej. — W czarnogórskiej głównej kwaterze brak jest wszelkiej wyższej organizacji i panuje wielka nieporadność. Armja szmerze. Naczelnik sztabu Radonicz ma być stawiony przed sądem wojennym a ks. Nikita złożyć naczelną dowództwo.

Belgrad 27. lipca (urzęd.) Wczoraj w południe część armji tureckiej usiłowała przeprawić się za Timok w Wratarnicę, lecz piechota nasza nie dozwoliła Turkom zbliżyć się do rzeki. Straty nasze są nieznaczne, a straty tureckie znacznie większe, gdyż ogień nasz skierowany był na kołomy atakujące, gdy Turcy ostrzeliwali tylko nasze działa bezskutecznie. Dnia 24 bm. Czo-

lak Antycz pobił na głowę Derwisza paszę pod Dugą Polaną. Nasi zebrali wielkie łupy. Armja nad Ibarem przyjęła z zapalem wiadomość o mianowaniu Czolaka Anticza dowódcą na miejsce Zacha, który jest chory. Paracyn 26. lipca. Ks. Milan odjeżdża jutro na przegląd wojska do Deligradu. Przedwczoraj Turcy w silnych kolumnach atakowali oddział armji serbskiej, stojącej na tureckim terytorjum między Jankową a Kruszewaczem; atak został odparty i Serbowie utrzymali się w swych pozycjach. — W tym samym dniu Zach atakował Turków pod Gławnicą. Artylerja otworzyła ogień z obu stron. Tureckie baterje zostały zdemonstrowane i lewe tureckie skrzydło pobite, przy czem wzięta jedna mała reduta i jedna strażnica. Belgrad 26. lipca. Według prywatnych wiadomości już od dwóch dni trwa pod Zajcarem straszliwa walka. Czerniajew ma dowodzić osobiście. Abdul Kerim basza znajduje się w obozie Osmana baszy; przy był on w 20.000 ludzi. Turcy rozwijają wielkie meztwo, ataki wznowiają ciągle, ale zawsze są odpierani. Walka trwa jeszcze. Zemlin 27. lipca. Dziś w nocy rozwieszono w Belgradzie proklamację ks. Piotra Karageorgiewicza, w której tenże ogłasza serbskiemu ludowi, iż nie przybywa jako panujący, lecz jako patriota ponieważ Milan powinien być usunięty. W wojsku panuje zdrada a w rządzie intrygi, potrzeba meztwa ojców i Karageorgiewiczów by ojczyznę uratować. Proklamację tę belgradzka policja zaraz rano pozdzierala z murów.

„Kelet Nepe“ opowiada obszernie, jak w Rosji usilują wszelkimi sposobami nieść pomoc Serbom, pieniędzmi bronią, oficerami; Cariewicz sam daje zapomogi wojskowym udającym się do Serbji, żona jego bierze udział gorący w objawach sympatji panslawistycznej. W Grecji odbywa się mobilizacja. Komundoros ma wbiagnąć do Epiru i Tesalji. Do Kanady posłano z Grecji 15,000 broni, aby przygotować powstanie. W katedrze S. Izaaka w Petersburgu, odbyło się nabożeństwo żałobne za pułkownika Kirejewa, poległego w wojnie serbsko-tureckiej pod Małym Zwornikiem. Obecni byli najwyżsi duchowni, wielcy urzędnicy i generałowie, oraz tłumy ludu wzburzonego.

Telegram Po zamknięciu dziennika. Konstantynopol 29. lipca. (urzęd.) Serbowie przekroczyli d. 26. ponownie Timok, zostali jednak przerzuceni ze stratą 50 ludzi. Konstantynopol 29. lipca. Porta zgodziła się na proponowane przez Austrię przewiezienie załogi, amunicji, materjału wojennego z portu Klek na parostatek Loyda do Antivari.

Belgrad 29. lipca. Dziennik urzędowy ogłasza rozporządzenie według którego wszyscy obcy poddani obowiązani są płacić podatki komunalne.

Ostatnie wiadomości.

W teatrze lewinim, ulica Jagiellońska. W sobotę d. 29. lipca 1876. ŻYDÓWKA Opera w 5. aktach Halevy'ego. W akcie trzecim „Pas de Trois“ odtańczą: panny E. Bonn, A. Maywood i pan R. Rouff. Początek o godzinie wpół do 8mej wieczór.

POCIĄGI KOLEJOWE:

Odchodzą ze Lwowa: Do Krakowa: rano o godzinie 5 (pociąg czysto osobowy); po południu o godzinie 5 minut 5 (pociąg mieszany); w nocy o godzinie 11 minut 26 (pociąg pospieszny). Do Podwołoczysk: (z głównego dworca): o godzinie 6 minut 20 rano (pociąg pospieszny); w południe o godzinie 12 minut 5 (pociąg mieszany); w nocy o godz. 10 minut 57 (pociąg osobowy). Do Czerniowiec: rano o godzinie 6 minut 50; (pociąg pospieszny); w południe o godzinie 12 minut 50 (pociąg mieszany); w nocy o godzinie 11 minut 48 (pociąg mieszany). Do Podwołoczysk: (z Podzamcza) w południ. o godzinie 12 minut 26 (pociąg mieszany); w nocy o godzinie 11 min. 32 (pociąg mieszany). Do Stanisławowa: (na Stryj): rano o godzinie 6 minut 5 (pociąg mieszany) i o godz. 5 min. 10 wieczór. Przychodzą do Lwowa: Z Krakowa: o godzinie 5 minut 50 rano (pociąg pospieszny); o godzinie 9 minut 45 w nocy i o godzinie 10 minut 55 rano — o godz. 8 m. 5 wieczór. Z Czerniowiec: o godzinie 10 m. 13 w nocy (pospieszny) — o godz. 4 w nocy i o godz. 3 m. 5 popołudniu. Ze Stryja: codziennie o 7 godz. 10 min. wieczór i o godz. 8 m. 52 rano, godz. 7 m. 10.

Biletów do taniej kuchni przy placu Chorażczyzny dostać można po 10ct. w handlach: pana Dymeta w Ryнку i pana J. Reisa przy ulicy Krakowskiej.

Telegrafowane kursa wiedeńskie.

Table with exchange rates for various locations like London, Srebro, and Wiedeń. Columns include location, date, and rate.

Telegramy zbożowe, Wiedeń 28. lipca. Okowita 27 50 — Bud a-Pesz. Pszenica 9.55 — Pszenica na jesień — — — — — Berlin Pszenica wrzesień październik 189.50, żyto loco 144, żyto na wrzesień - październik 149.50, okowita loco 48.50 — Szczecin Pszenica na lip. sierp. 191 — pszenica na jesień 194 —, rzepak 298 — mark.

Table with exchange rates for Berlin, Rosyjski, Lombardy, Galicyjskie, and Paryż. Columns include location, rate, and other details.

W teatrze lewinim, ulica Jagiellońska. W sobotę d. 29. lipca 1876. ŻYDÓWKA Opera w 5. aktach Halevy'ego.

W akcie trzecim „Pas de Trois“ odtańczą: panny E. Bonn, A. Maywood i pan R. Rouff. Początek o godzinie wpół do 8mej wieczór.

POCIĄGI KOLEJOWE:

Odchodzą ze Lwowa: Do Krakowa: rano o godzinie 5 (pociąg czysto osobowy); po południu o godzinie 5 minut 5 (pociąg mieszany); w nocy o godzinie 11 minut 26 (pociąg pospieszny). Do Podwołoczysk: (z głównego dworca): o godzinie 6 minut 20 rano (pociąg pospieszny); w południe o godzinie 12 minut 5 (pociąg mieszany); w nocy o godz. 10 minut 57 (pociąg osobowy). Do Czerniowiec: rano o godzinie 6 minut 50; (pociąg pospieszny); w południe o godzinie 12 minut 50 (pociąg mieszany); w nocy o godzinie 11 minut 48 (pociąg mieszany). Do Podwołoczysk: (z Podzamcza) w południ. o godzinie 12 minut 26 (pociąg mieszany); w nocy o godzinie 11 min. 32 (pociąg mieszany). Do Stanisławowa: (na Stryj): rano o godzinie 6 minut 5 (pociąg mieszany) i o godz. 5 min. 10 wieczór. Przychodzą do Lwowa: Z Krakowa: o godzinie 5 minut 50 rano (pociąg pospieszny); o godzinie 9 minut 45 w nocy i o godzinie 10 minut 55 rano — o godz. 8 m. 5 wieczór. Z Czerniowiec: o godzinie 10 m. 13 w nocy (pospieszny) — o godz. 4 w nocy i o godz. 3 m. 5 popołudniu. Ze Stryja: codziennie o 7 godz. 10 min. wieczór i o godz. 8 m. 52 rano, godz. 7 m. 10.

Biletów do taniej kuchni przy placu Chorażczyzny dostać można po 10ct. w handlach: pana Dymeta w Ryнку i pana J. Reisa przy ulicy Krakowskiej.

Table with financial data, exchange rates, and interest rates. Columns include 'Lwów, z Izby handlowej', 'Listy zastawne', 'Pożyczki loteryjne', 'Listy dłużne', 'Monety', 'Akcje bankowe i przemysłowe', and 'Wiedeń, 27 lipca'.

Magazyn towarów drobiazgowych
JÓZEFA BALLABANA

ulica Karola-Ludwika liczbą 3, obok handlu pp. K. J. Schayer we Lwowie, poleca po cenach najtańszych:

Kwiaty francuskie i wiedeńskie, Pióra, Kolnierzyki i Manszety damskie i męskie w najnowszych fasonach, Krawatki damskie i męskie, Gorsety wiedeńskie i francuskie, Hafty zaczęte i gotowe, Włóczki we wszystkich kolorach 2, 4 i 8 nitk. Rekawiczki gładce, łosiowe, sarnie niciane i jedwabne, Parasole jedwabne i alpakowe, Parasolki damskie i męskie jasne, Perfumerja francuska wiedeńska i angielska, Najnowsze wyroby z biżuterji, Szczotki Szczoteczki, Grzebienie i. t. p. Guziki do ubierania sukien w największym wyborze, Najnowsze wyroby pasmanteryjne jako to: taśmy, frędzle, krepiny, spięcia itp., Wszelkie przybory do krawiecczyn damskiej i męskiej. 48 (4-?)

Zamówienia z prowincji uskuteczniom jak najdokładniej odwrotną pocztą, nie licząc opakowania.

(4-2) 67

FROHSIN
Stowarzyszenie
uskutecznia w Niedziele
d. 30. t. m.
Osobny pociąg spacerowy do
GLINNY - NAWARJI,
któremu muzyka wojskowa 30. pułku
pochoby towarzyszyć będzie.
Odjazd ze stacji Karola-Ludwika
z uderzeniem godziny pierwszej w
południe. — Karty jazdy na miejsce
i do powrotu:
dla szanownych gości po 80 ct.
" członków stowarzyszenia " 50 " "
" dzieci " 40 " "
nabyć można w Stowarzyszeniu, w
składzie lamp p. R. Dittmar, w handlu
p. Gebharda i w kawiarni Wiedeńskiej.
W razie niepogody odjedzie pociąg
w następną Niedziele, 30. t. m.
przy nadmiernym programie.

**Filja Towarzystwa Wzajemnego Kredytu przy
Reprezentacji Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń
w Krakowie**

(na drugim piętrze w budynku Towarzystwa Kredytowego przy ulicy Karola-Ludwika, liczbą 1).

Przyjmuje wkładki na rachunek bieżący zarówno od członków, jako też od innych osób, za opłatą 6% w stosunku roku — od dnia wniesienia do dnia odbioru pieniędzy — na które książeczki wydaje. Procenta niepobraue z dniem 1. Stycznia i 1. Lipca każdego roku będą do sumy wkładkowej do-liczane i według tej samej stopy oprocentowane.

Kasa filji Towarzystwa zwraca wkładki:

do 300 zlr.	bez wypowiedzenia
nad 300 zlr. „ 1000 „	za 5cio dniowem wypowiedzeniem
„ 1000 „ „ 5000 „	„ „ 10cio „ „
„ 5000 „ „ 10000 „	„ „ 20sto „ „

Lwów dnia 22. lipca 1876.

47 (3-3)

Przy Zakładzie Wychowawczym Froeblovskim BIRUTY z STRAŻNICKICH ŁUKASZEWICZOWEJ ulica Kopernika 1. 10 został utworzony **PENSJONAT DLA DZIECI OD LAT TRZECH**. Najmłodszy z pensjonariuszy korzystać mogą z metody Froebla i rozwijać się w ogródku dziecięcym do lat 6 z dziećmi przychodzącymi z miasta pod kierunkiem właścicielki przy nauczycielkach najzdolniejszych patentowanych froeblovskich. Metoda Froebla jak wiadomo nawet dla **dzieci umysłowo słabo rozwiniętych** jest jedynym środkiem do **populowania rozwoju**. Dalej przy pensjonacie jest także szkoła normalna 4-klasowa prowadzona według przepisów i planów dla szkół rządowych; tak że pensjonariusze po ukończeniu tejże mogą **przejsć do szkół gimnazjalnych lub realnych**. Dalej będą pensjonariusze pod ciągłym nadzorem **guwernera-pedagoga**, który tak nauce ich, jako też zabawom i przechadzkom zawsze będzie obecny; słowem urządzenie pensjonatu odpowie wszelkim wymaganiom sumiennego, rozumnego i pod każdym względem wzorowego wychowania. Na koniec dodaje się, że dzieci mogą korzystać z nauki języków i muzyki, oraz gimnastyki, której udziela podczas przechadzki w ogrodzie hr. Potockich przy ulicy Kopernika, znany lekarz pan Madejski. 52 (2-10)

Zakład wodoleczny (hidryatyczny)

w Kiszielce pod Lwowem
tudzież i oddział wodoleczniczy w **łazienkach Djanny** w ogrodzie miejskim (Pojezuickim) zaopatrzony we wszystkie potrzebne do hydroterapii przybory otwarty przez całe lato. 54 (1-?)
Dr. WINCENY PIASECKI, dyrektor wodoleczenia, ordynuje w Kiszielce do godziny 10. z rana, w łazienkach Djanny od 5. do 6. wieczór.

Zmiana lokalu.
Główny skład nasion

TEOFILA ŁUCKIEGO

przeniesiony został z pod liczbą 14. pod liczbę 15. plac Halicki do gmachu Banku Hipotecznego
Równocześnie poleca: **Rzepy ścierniową** 50 kilo (100 ft. ct.) 60 zł., 1 kilo (2 ft. ct.) 1 zł. 50 ct., **Hreczka sybirska pastwana** 50 kilo 8 zł. i wszelkie inne nasiona jesienne i wczesne, **Cybulki kwiatowe holenderskie, Hyacenty, Tulipany** itp., na które zamówienia już teraz przyjmuje, rozsełka we wrześnieu.
PASY do MASZYN i MLOCARN z najlepszych skór belgijskich w różnych szerokościach.
BUNDY do PODRÓŻY i SUKNA wyrobu z dóbr Alfreda hr. Potockiego. 50 (2-3)
Koldry sławuckie, Koce na konie i Sukna podłogowe.

AJENCJA DZIENNIKÓW
i koncesjonowane

BIURO OGŁOSZEŃ W. PIĄTKOWSKIEGO

we Lwowie, ulica Teatralna 1. 9.
przyjmuje i skutecznia prenumeratę na wszelkie czasopisma krajowe i zagraniczne nie doliczając żadnych innych jakichkolwiek kosztów. jako też ogłoszenia do wszystkich dzienników krajowych i zagranicznych po cenach jak najtańszych i wykonywa wszelkie polecenia jak najspieszniej; pośredniczy w uzyskaniu potrzebnych do podróży za granicę dokumentów, jako też wizy paszportów i różnych innych dokumentów w jak najkrótszym czasie.
Utrzymuje główny skład „Niemieckiej Gazety Muzycznej“ C. M. Ziehrera w Wiedniu, zawierającej rocznie przeszło 250 najnowszych utworów muzycznych. Prenumerata roczna wynosi 8 zł. 40 ct., kwartalna 2 zł. 10 ct. 51 (2-?)

NASIONA
Rzepy Ścierniarki i Turnipsu
najlepszego i najprawdziwszego dostać można w handlu nasion **GEISTLEROWEJ „pod Wiosną“** w Ryńku 1. 39. 37 (9-9)

Nakładem księgarni
KAROLA WILDA
we Lwowie

drąkuje się nowo poprawione i uzupełnione wydanie z wielu zalet znanego dzieła p. t.:

ZARYS DZIEJÓW LITERATURY POLSKIEJ

na podstawie badań najnowszych pracowników dla użytku szkolnego i podręcznego nakreślił

ADAM KULICZKOWSKI.

Całe dzieło wyjdzie w październiku b. r. a cena jego wyniesie około 2 zł. 50 ct., chcąc jednak jak najprędzej zapobiedz brakowi tak pożądanej książki i ułatwić nabywanie takowej ogłasza księgarnia przedpłatę

w kwocie 2 zł. i wyda 20. sierpnia b. r. pierwszą połowę książki

(12 arkuszy), do którego to terminu przedpłatę przysyłać można z dołączeniem 10 ct. na frankaturę części pierwszej, jako też drugiej większej, (14 arkuszy), która w październiku b. r. z pewnością prasę opuści.

W tejże księgarni nabyć można broszurę p. t.:

„Stosunek mego zarysu dziejów literatury polskiej“ do badań i pomysłów pana dr. Antoniego Małeckiego.

Rzecz z powodu artykułu „Tygodnia“ w osobistej obronie napisana przez **Adama Kuliczkiego.** 53 (2-3)

By kres położyć wszelkim tendencyjnym pogłoskom, szerzonym upoczywie od śmierci śp. Emilji Geschöpf w celu na szkodę narażenia przedsiębiorstwa pod firmą: „Emilja Geschöpf (Wdowa) przedsiębiorstwo pogrzebów“, czujemy się zniwoleni ogłosić, iż **rzeczony przedsiębiorstwo, wskutek śmierci ś. p. Emilji Geschöpf wcale zwinieniem nie zostało, ani też nie zostanie, że tak jak dawniej z tą samą akuracją i gotowością wszelkie zamówienia załatwiamy i że usilnem staraniem naszym będzie zawsze i każdej chwili pozyskać dalsze względy P.T. Zamawiających.**
Opiekunowie w imieniu: **Franciszka Geschöpf, Weroniki Geschöpf, Sierot po śp. Emilji Geschöpf.** 39(4-4)

Spółka właścicieli ziemskich dla wyrobu

MASZYN

i narzędzi rolniczych

WE LWOWIE,

ulica Balonowa, liczbą 1.

Zawiadamiamy szanownych pp. gospodarzy, iż w fabryce naszej dostać można **wszelkich maszyn i narzędzi rolniczych** tak własnego wyrobu, jako też wyrobów najlepszych fabryk zagranicznych, a mianowicie:

Zniwiarki i Kosiarki wszelkich systemów amerykańskich. **Mlocarnie** systemu angielskiego i amerykańskie sztyftowe rozmaitej wielkości.

Grabie amerykańskie z koziołkiem 100 ft. **Wialnie, Młynki, Siewniki** rzędowe i szerokorzutne. **Plugi** Sacka, Ransomes, Horskiego ruchadła — Mogilański, Wrzesiński bezkoleśne — Cichońskiego.

Wszelkie przyrządy gospodarskie, młyny, gorzelnie, transmisje, maszyny parowe, pompy, sikawki, koleje żelazne gospodarskie, stoły do cegły i malaksiry do mieszania gliny.

W lejnarni naszej żelaza i metalu dokonywują się odlewy trybów kół kieratowych, armatury kotłów parowych, filary, sztachety, kroksztyny, formy, ruszty, ławki ogrodowe itd.

Staramy się, aby wyroby naszej fabryki nie ustępowały w niczem zagranicznym. Sprowadzamy żelazo styryjskie kute, stal laną (Gusstahl) angielską, a do lejnarni sprowadzamy najlepszy surowiec pruski i szwedzki.

Na żądanie ułatwiamy **wypłaty ratami** od trzech miesięcy do roku.

Przy wypłacie gotówką udzielamy **2% sconto.** Na żądanie cenniki posyłamy franco. 26(5-5)